

SLOVENEC.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 239.

V Ljubljani, v četrtek 20. oktobra 1887.

Letnik XV.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja, 19. oktobra.

Nove interpelacije.

V današnji seji izročili so slovenski poslanci od mene v zadnjem dopisu omenjeno interpelacijo zaradi ljudskih šol in učiteljskih pripravnic v slovenskih deželah. Glasi se tako-le:

Jezikovna vredba v ljudskih šolah po slovenskih pokrajinah Štajarske, Koroške in Primorske daje že desetletja povod opravičenim pritožbam slovenskega, oziroma hrvaškega prebivalstva. Te pritožbe so že večkrat, posebno pa v zadnjem zasedanju glasno izražali posamezni poslanci in predlagali resolucije. V tem oziru omenimo resoluciji, kateri sta poslanca Klun in Vitezič dne 10., oziroma 14. maja 1887 predložila v državnem zboru; resoluciji ste bili tako mnogobrojno podpirani, da se bodete brez dvoma vsprejeli. Vendar se dotične oblasti niso ozirale na opravičene pritožbe slovenskega prebivalstva o jezikovni vredbi v ljudskih šolah.

Kakor prej tudi sedaj nimajo koroški Slovenci niti jedne enorazredne slovenske ljudske šole, kakor prej trpe ljudske šole na Primorskem vsled prisiljenega nemškega, oziroma italijanskega poučevanja, na Štajarskem pa se je tekom tega leta občutljivo skrčilo območje slovenskega poučnega jezika. Kajti z odlokom dež. šolskega sveta štajarskega z dne 22. februarja t. l. došel je ukaz, da se nemščina prične poučevati celó na jednorazrednicah s poludnevni poukom in sicer takoj v prvem oddelku, in tako se je razširil pouk tega jezika na dvo- in trozrednicah prav abnormalno, na četverorazrednicah pa se pouk tega jezika ni le raztegnil že na prvi razred, temveč nemščina je v najvišjem razredu učni jezik za celo vrsto važnih učnih predmetov.

Ti dogodjaji, ki gotovo visoki naučni upravi niso ostali neznani, nasprotujejo — da se ne strinjajo z načeli racionalne pedagogike, o tem pod-

pisani molé — popolnoma pozitivnim določbam avstrijskega ustavovernega prava in pravilom naše šolske postave. Ljudskošolska postava z dne 14. maja 1869, drž. zak. št. 62 pravi namreč v § 6: „O učnem jeziku in pouku v drugem deželnem jeziku odločuje v zakonitih mejah deželna šolska oblast-nija v sporazumljenji z onimi, ki vzdržujejo šolo“.

Iz tega se razvidi, da dotična deželna šolska oblastnija ni vezana na želje in nazore onih, ki šolo vzdržujejo — te je namreč treba le zaslišati — pač pa na meje, določene po zakonih. Ker nimamo posebnih deželnih zakonov, moremo se za imenovane dežele ozirati le na splošne določbe državne osnovne postave z dne 24. decembra 1867, drž. zak. št. 142, ki v členu 19. izrečno velevalo: „V deželah, kjer stanuje več narodnostij, morajo biti javna učilišča tako vrejena, da bo brez vsake sile za pouk drugega deželnega jezika vsaka narodnost dobila potrebna sredstva za izobražbo v svojem jeziku“.

Po tej določbi državnih osnovnih zakonov je toraj brezdvomno, pa sila ki se godi z vpeljavo drugega deželnega jezika — v tem slučaju nemščine, oziroma italijanske — kot obligatnega učnega predmeta, nasprotuje duhu in besedam avstrijskega ustavnega prava. Ravno tako je kričeča nepostavnost, ako so v imenovanih deželah, Štajarski, Koroški in Primorski, tako vrejene ljudske šole za izobražbo slovenske, oziroma hrvaške mladine, da je tuj jezik, bodisi izključljivo, bodisi deloma učni jezik, edino opravičeni materini jezik pa je prikrajšan.

Z ozirom na to vprašamo Vašo ekscelencijo:

1. Hoče li Vaša ekscelencija takoj odstraniti sedanjo nepostavno vredbo ljudskih šol v imenovanih deželah ter zaukazati tako jezikovno organizacijo, da bo v smislu člena 19. zakona z dne 21. decembra 1867, drž. zak. št. 142, in § 6. zakona 14. maja 1879, drž. zak. št. 62 na teh javnih učnih zavodih slovenščina, oziroma hrvaščina jedini

poučni jezik; in če se uvede nemščina ali italijanščina kot učni predmet, da se ne prične pred končanem tretjem šolskim letom, na drugi strani pa, da se odpravi vsaka sila za pouk drugega deželnega jezika?

2. Misli li Vaša ekscelencija zaukazati potrebne naredbe, da se bode skrbelo za primerno izobražbo učnih moči, ki so potrebne na teh ljudskih šolah?

V interpelaciji poslanci Kranjske ne omenjajo, ker je tam šolstvo vravnano tako, kakor si ga želimo tudi v drugih slovenskih deželah.

Druga važna interpelacija je bila interpelacija Dalmatincev zaradi razpusta Kotorske gimnazije, o kateri sem tudi zadnjič obširneje poročal.

Tretja za nas pomenljiva interpelacija bila je stavljena od Tržaških poslancev, ki so se pridružili nemško-liberalnim štajarskim poslancem in se pritožujejo zoper justičnega ministra, zakaj da je tolikanj pravicoljuben, da dovoljuje tudi slovensko in hrvaško vknjiževanje v zemljiščne knjige. Tržaški poslanci naj svojo pozornost raje obračajo na vravnano domačih mestnih zadev, da bodo pojenjali za Avstrijo tako sramotni dogodki, kakoršni so se kazali pri pogrebu irredentovca Juretiča.

Steinwender je hotel z neko interpelacijo ob enem ubiti dve muhi — hočem reči dva ministra, namreč Pražaka in Dunajevskega. Vprašal je namreč ministra, je li res, da je bil neki adjunkt samo zaradi tega iz Sajbuča na Gališkem prestavljen v Krakovo, da je ministra Dunajevskega sin, ki je tam okrajni glavar, svoje stanovanje pomnožil za štiri sobe?

Menger pa je interpeliral zaradi davka na špirit. Po dovršenih dopolnilnih volitvah bila je rešena postava o poštnih hranilnicah brez vsakere premembe po navseh dotičnega odseka.

Kranjska gimnazija.

Gospoda Detela in Šavnik sta se večeraj poklonila tudi naučenemu ministru Gauču, ki ju je

LISTEK.

Postojnska jama.

Pozdravljena! Postojnska jama,
Ti domovine naše krās;
Pozdravljena! zalá nevesta,
Najlépša, kar jih šteje čas!

Ponósno svoje téme dvigaš,
Ki v tísoč lučih lesketá,
Skrivnosti svoje nam odkrivaš —
Skrivnosti družega svetá.

Obóki krasni, — vmétno délo —
Višáve tí podpirajo,
S sten pa kristalno-jasni kipi
Na nas oči upirajo.

Tu léca je, tam šótor zali,
V zatišji pa samóten grób;
Glej, tam studenca vir ter v kótu
Leskéci díjamánta rób!

U znóžji pa močno valóvje
Kipéce Picke se vali,
Bregovje pére nam neznáno,
V očém neznáni pád drvi.

Takó okinčan svet podzemni
Nam kažeš stvarstva čudni stvóri:
Blestéce téme, — svetlo glavo —
U dnú pa vóde divji vpór.

In dálje! — Glej *Kalvár'jo* krásno!
Kakó čaróbní žarkov sij
Podóbe jasno nam odkriva!
Jednácega prizóra nij!

In tú leskéce svetli *zástor*,
Nam vsklík poslédni še budí,
Očésu dálje zdáj nobéna
Podóba več tú ne sledí.

Za njim vse krasne slike skriva
Naráve čúdotvorna móč,
Napréj vsi záli so prizóri
Zakriti v neprodírno nóč.

Dovólj tedaj naj bó! — Dovólj je
Že trúdnó videlo okó;
Naráve svéte je dovólj že
Spoználo mojstersko rokó.

V prostórih téh nebéško lépíh
Radósti srce nam kipi,
In duh vesélja omedléva —
V podzémnem ráji zdaj živí!

Zatóraj, bratje, tú zapójmo,
Krepkó iz prs naj spév hití;
Da pésen jasno se razléga
Ter srce vsáko oživí!

Tě pá, Postójne krasni bíser,
Mogóčni čúva naj vladár,
Ter, ko do zdaj, naj náte vedno
Moči prírodne seva zár!

Kedaj je g. nadlogar največ prestal.

(Dogodek iz lovskega življenja, zapisal y.)
(Dalje.)

Bilo je tedaj leta 52, ko sem bil naprošen priti s svojo ženo za botra v dve uri oddaljeno selo k nekemu znanecu. — „No, kako mu je bilo že ime? Žena, Ti imaš boljši spomin za take reči!“

„Lepa reč, da prijatelja tako hitro pozabiš! Jakob Poljanec je bil. Njegova žena je bila po polu sestra moje matere in njegov brat Vaclav je vzel mojo najboljšo prijateljico Malčko Zakrajškovo in...“

Že dovolj že! Naj vsi še dolgo živé, če že niso pomrli. Tedaj Jakob Poljanec klical me je za botra svojemu tretjemu sinčku. Kaj pa, da mu nisem odrekel. Imel sem dva čila konjiča doma, in dve

jako prijazno sprejel in zagotavljal, da ni protiven omikovalnim prizadevam naroda slovenskega in da so ga pri razpustu raznih srednjih šol vodili samo stvarni razlogi. Cesarju izročene prošnje še ni dobil, kakor hitro pa mu dojde, bode jo temeljito preiskal in se potem odločil.

„N. W. Tagblatt“ poroča, da so bili včeraj ministri Taaffe, Ziemiakovski in Gauč poklicani k cesarju, ki so naučnemu ministru bajé rekli, da naj se vlada porazumi s češkim klubom in da naj se odvrne parlamentarna kriza. Ker so češki klub in slovenski poslanci v tesni zvezi gledé te zadeve, je morda ravno ta opominj cesarjev ministra pripravil, da je bil z našima rojakoma tolikanj prijazen.

Prihodnja seja bo jutri, v petek pa bode volitev delegacije.

Čehi in Nemci.

(Dalje.)

Časniki imajo na Češkem veliko veljavo. Nemci in Čehi imajo na razpolaganje mnogo listov, posebno pa prvi. Kakor gobe po jesenskem dežju rastó dnevniki in tedniki. Vsako mestece ima svoj listič. Večina nemških listov živi ob „nepokvarjenih nemških besedah“, ki jim dohajajo z Dunaja. Prvo besedo imajo iz nemške države naseljeni pisatelji, ki dobivajo vodila iz nemškega „pressbureau“-a v Pragi. Ta „bureau“ ima po vsi deželi preprežene niti agitacije. Vsak najmanjši poulični pretep med Nemci in Čehi naznanjajo v Prago, odkoder se pošiljajo dolga poročila v liste o zatiranji Nemcev. V Pragi se kupujejo dopisi po receptu „der schärferen Tonart“. Ti dopisi pa se ne pošiljajo le v nemške liste na Češkem in na Dunaji, temveč tudi v Nemčijo. „Je li to“, vprašamo s češkim poslancem „pošten boj, ki se bojuje? Bismarek imenuje ta boj lažljivo agitacijo.“

Nemški časniki preganjajo pa tudi vsacega posameznika, ki se ustavlja nemško-narodni agitaciji. Obrekujejo ga, sramoté in obešajo na plot njegove družinske razmere. V občinskih zastopih in društvenih odborih imajo ti kričači svoje pristaše. Pridružiti so se jim morali trgovci in tovarnarji na severnem Češkem.

Kako malo so opravičene tožbe nemške stranke na Češkem, kažeta tudi nastopna vzgleda. Opozicija namreč trdi, da se je narodnostni prepir zanesel tudi v armado. Dr. Knotz skliceval se je „na tajno okrožnico vojnega ministra, v kateri tirja od častnikov, da zató narodnostni prepir v armadi.“ To je debela laž, kajti vojni minister odgovoril je z dopisom ministerskemu predsedniku, da doslej še ni imel povoda, zatirati v armadi narodnostni prepir. „Prepričan sem“, končá se dopis vojnega ministra, „da veje v armadi še vedno stari duh.“ Grof Taaffe mogel je zavriniti nasprotnika, da ne govori resnice.

Ravno tako neopravičene so pritožbe dr. Knotza glede češke duhovščine. „Naša nemška duhovščina“, trdil je, „skoraj že umira. V nemških krajih najdemo češke duhovnike, ki oznanjujejo so-

vraštvo proti Nemcem. Prvo nam je narodnost, potem vera. Ako bo nemška duhovščina še tako brezsrčna (!) proti nam, ne preostane nam drugega, kakor da prestopimo k oni veri, ki ima gorko sree za svoj narod. Nemški narod obrnil se bo h starokatoličanstvu ali pa k protestantizmu, ki je čisti umotvor nemškega duha.“ Te besede je levica v državnem zboru živahno odobraval.

Pač nam ni treba dokazovati, da je dr. Knotz svoja nemška čutila izlival v neresničnih besedah. Da so nemški duhovniki nekako osamljeni, utegne biti resnica, toda temu antagonizmu krivi so največ nemški agitatorji.

Kako se je to zvršilo, razložil je neki dopisnik s severnega Češkega v Dunajskem „Vaterland“-u. Ta je pisal: „Nemška duhovščina protestuje proti lažnjivim napadom dr. Knotza. Ko bi gosp. poslanec levici izprašal vest, prepričal bi se, da je ravno njegova stranka kaj rada ovajala sodiščem nemške duhovnike. Ko je še nemška stranka bila na krmilu, hujskala je ljudske učitelje proti duhovščini, veroučitelje je ponižala za pomožne učitelje, razpela odstranila iz šol itd. Ni čudno, da nemška duhovščina ni hotela tacih prijateljev. Timeo Danaos et dona ferentes.“

„Ravno nemški učitelji na gimnazijah odvrčali so nemške dijake od duhovskega stanú. Nemški listi sramotili so duhovščino. Kako naj bi imel nemški mladenec veselje do duhovskega stanú? Roko na srce, g. dr. Knotz, kdo je kriv, da izumira nemška duhovščina na Češkem?“

Ko je škof dr. Schöbel nastopil svojo službo v Ljutomicah, izdal je 6. avgusta 1882 pastirski list, v katerem so bile tudi nastopne besede: „Porojstvu sem Nemeec ter s hvaležnostjo in veseljem priznam nemščino kot svoj materini jezik. Najprvo pa sem bil vzgojen v nekem kraju, kjer se govori oba deželna jezika. Tam sem spoznal tudi drugi deželni jezik in spoštoval slovaške sodeželane. Kot višji pastir gledé jezika mešane škofije, smatral bom verne obeh narodnosti kot svoje sinove in hčere v Gospodu.“

Ta v pravem krščanskem duhu pisan pastirski list so nemški listi silno napadali. Pri instalaciji škofovi odlikovala so se nemška društva z nenavzočnostjo. V Ustji (Aussig) prosilo je 4000 Čehov škofa, naj bi se o postnem časi uvele tudi češke pridige; škof je uslišal opravičeno prošnjo. Mestni zastop pa je sklenil storiti potrebne korake, „da se ohrani mestu nemški značaj.“

Na Češkem res primanjkuje nemških duhovnikov. Leto 1884 je bilo v Praškem semenišči med 165 bogoslovci le 27 Nemcev, v Ljutomicah 67 Čehov in 44 Nemcev, v Budejevicah 105 Čehov in 17 Nemcev, v Kraljevem Gradci 122 Čehov in 12 Nemcev; v vseh štirih semeniščih 432 Čehov in 100 Nemcev. Po narodnostih moralo bi biti 197 Nemcev in 335 Čehov. Ako morajo toraj škofje češke duhovnike pošiljati v nemške kraje, delajo to vsled potrebe, ker manjka nemških duhovnikov. Temu pa so krivi ravno nemški kričači, ki nemške dijake odvrčajo od semenišč. (Dalje prih.)

uri tudi ni taka daljava. Povabljenih je bilo več znancev in sosedov na obed. V prijateljskem razgovoru tekle so nam ure le prehitro. Bilo je že krog šeste ure popoldne, ko me žena spomni, da je čas domu. Sinčka sem namreč imel leto starega, in ta se do danes še za ves dan ni ločil od mame. Taka dolga ločitev je bila menda materi hujša, kakor otroku. Moja žena je bila že par ur pred odhodom vsa nemirna, vedno me je pogledovala in hotela dajati znamenje za odhod, a jaz nalašč nisem hotel tega opaziti.“

„Kaj moraš vedno mene vpletati v svoj govor. Saj brez tega bi se tudi lahko pripovedovalo in . . .“

„Le tiho! le, saj ni tako hudo, in naš sin Karlo je pravi korenjak, ki nama je delal še vselej veselje, le škoda da je danes zadržan sem priti. — Okoli šestih popoldne tedaj je bilo, ko smo se razšli. Pred nočjo smo tako lahko doma, si mislim. Imel sem dobra konja, po ravnini smo jo pihali, kakor sedaj z brzovlakom iz Ljubljane do Borovnice. Moj pes Turko nas je komaj dohajal. Privezan je bil sicer ostal doma. Ko pa je videl, da sem na voz prinesel tudi puško in lovsko torbo, trgal je toliko časa na verigi, da se je res na zadnje oprestil, nas za vozom sledil in došel. Zdelo se mi je, da pridem še preneglo domu, in tudi Turko je bil ves pregret. Večer bil je za lov, kakor nalašč, in ravno dobre pol ure od doma bilo je neko močvirje, kjer so race

imele svoj dom. Rečem toraj hlapcu, naj vozi le bolj počasi domu, da se konja malo ohladita, potolažim ženo, da sem v dobri uri že za njimi doma, da me ni treba nič čakati, naj se le vležejo k počitku, če malo dlje časa izostanemo itd. Vzajem puško in torbo, pokličem psa in grem nekoliko stran od ceste blizo močvirja. Solnce je ravno zahajalo, pol ure bo še svetlo, toraj lahko natanko merim, in rac mora biti nocej precéj tū. Le urno in previdno naprej, da kaj prehitro ne spodim, in se race preveč ne prestrašijo.“

Tū obstane g. nadlogar, potegne parkrat močno iz svoje pipe in pristavi kozarec k ustom, kakor bi ga bilo pripovedovanje že utrudilo. Ta presledek izpolni njegova zgovorna žena, ker namesto njega začne dalje pripovedovati.

„Od nagle vožnje na slabi cesti sem bila zeló trudna. Ko smo dospeli na gladko pot in smo bolj počasi vozili, bila sem že zadremala na vozu. Tako mi je bilo prav vseč, ko sem domu bolj pozno prišedši dobila svojo staro mater že spečo in zraven njene postelje tudi sinčka v trdem spanji. Prekrižala in poljubila sem ga; pa Karlu to ni bilo kaj ljubo, še globokeje je zlezal pod odejo. Ker sem se zanesla na svojega moža, da pride kmalo domu in pregleda, ali so konji opravljeni in drugo vse v redu, podam se tudi jaz k počitku. Kmaló sem prav trdno zaspala, koliko časa ne vem. Kar naenkrat

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. oktobra.

Notranje dežele.

Dne 18. t. m. imeli so *avstrijski škofje* prvo posvetovalno sejo v nadškofijski palači Dunajski. Navzoči so bili: predsednik konferenci dr. Gangelbauer, kardinal, kuez in nadškof Dunajski; Praški knez in nadškof, grof Schönborn; knezo-škofje: Zverger (Gradec), Misija (Ljubljana), in Aichner (Briksna); škofje: Bauer (Brno), Dunajevski (Krakovo) in Binder (Polit). Linški škof Müller prišel je na Dunaj še isti dan, vendar prepozno, da bi se bil vdeležil posvetovanja.

Poljskega kluba predsednik dr. Groholski odšel bo za dije časa v Mentone ter ne bo sprejel nobene volitve v delegacijo.

Dunajski vojaški krogi pripovedujejo, da se *ogerska vlada* ne trudi toliko za Budimpeštansko tovarno, v kateri bi se izdelovalo orožje, marveč za samostojen ogersk arzenal. Ministerski predsednik Tisza in domobranski minister Fejervary predložila sta bajé cesarju že dotične predloge.

Ogerskemu državnemu zboru predložil je ministerski predsednik danes načrt nove postave o tabačnem monopolu.

Vnanje države.

Srbska vlada prosila je Črnogoro, naj nikar ne dovoljuje potnih listov svojim podložnikom, ki se hočejo izseliti, ker Srbija nikakor ne more sprejemati tacih izseljencev. — „Nova Ustavnost“ obdolzuje srbske sodnije strankarstva ter nekako spodbuja skupščino, naj prekličé zakon o nezavisnosti sodniškega stanú. — „Odjek“ napada vlado, zakaj ni sprejela črnogorskih uboščkov; vsaj nekoliko bi jim bila morala dati podpore.

Srbsko-rumunske obravnave o trgovinski pogodbi bodo končane. Rumunska vlada poslala je dne 18. t. m. v Belgrad svoje dotične načrte.

Bolgarski knez izdal je ukaz, ki sklicuje sobranje v dan 27. oktobra po našem računu. — Pri Varni obkolili so žandarji pet roparjev, ktere so ustrelili, ker se niso hoteli vdati.

Nemški prestolonaslednik praznoval je dne 18. t. m. svoj rojstni dan; vsi listi so toplimi besedami izražali pri tej priliki nado, da bo kmalu okreval priljubljeni vladarjev sin. — Dr. Mackenzie obiskal je pred svojim odhodom v Anglijo svojega bolnika ter konstatoval, da se je zdravje njegovo obrnilo na bolje; zapovedal je, naj prestolonaslednik kolikor mogoče malo govori in naj ostane v toplejših krajih. Visoki bolnik je sedaj v Bavenu ter bo pozneje odpotoval v Riviero.

Caffarelova zadeva postala bo brz ko ne osodepolna za *francoske* republike predsednika Grévy-a. Zet njegov Wilson je sicer prvotno dokazal pred sodnijo, da ni v nikakoršni zvezi s Caffarelom, a ker je nemški baron Kreitmayer pozneje zopet potrdil svojo prvo izjavo gledé Wilsona in je Fernand Faud, član proračunske komisije, objavil v „Lanterne“, da se je vsled Wilsonovega posredovanja neopravičeno povrnila carina bratom Dreyfus, piše „Petit Journal“: „Bila je dôba, ko se je lahko mislilo, da Grévy ne vé, kaj počenja okolice njegova. Danes to ne veljá več. Grévy mora voliti med državo in zetom. Ne sme se pustiti več Wilsonu, da bi imel v „narodni palači“ svoje arkive in skrivnostne pisarne ter tako spravil ob dobro ime republikansko vlado.“ — Poroča se o spremembah v ministerstvu. „France“ misli, da se bo finančni minister Mazeau odpovedal zaradi slabega zdravja, Spuller bo neki prevzel ju-

me nekdo po imeni kliče in tresé za ramo. Prestrašena se zbudim misleč, da gorí hiša, ali da so nas roparji napadli. Pa ko se popolnoma zavem, vidim svojo mater pri postelji z lučjo v roki.

„Ni še Jankota domu? Kje je ostal? Kam je šel Tvoj mož?“ vprašuje me prestrašena.

Zdaj še le zapazim, da je moževa postelja prazna.

„Šel je od tū pol ure stran v močvirje. Na vsak način hotel je še nekaj rac nastreliti in v dobri uri biti doma. Koliko je ura?“

„Polunoči je ravnokar odbila. Ana, Tvojemu možu se je moralo kaj hudega pripetiti.“

„Kaj? Že polunoči?“ Skočim iz postelje ter se začnem napravljati. „Ana, imela sem čudne sanje,“ nadaljuje mati. „Videla sem Jankota na visokem drevesu, pa ni mogel na tla. Stegoval je svoji roki proseč pomoči in klical je naji po imenu. Jaz ne vem, kaj bi bilo storiti.“

„Nagló mama! pokličite deklo, zbudite hlapca in lovskega pomočnika. Urno naj napreže, mi gremo k močvirju. Tam mora Janko še biti, ker ga ni domu.“

„Četrť ure pozneje bili smo že vsi za odhod pripravljeni. Dekla je ostala za varuha hiši in mojemu sinčku doma, drugi odpeljali smo se brzo proti močvirju. Dirjali smo tako nagló po cesti, da smo se morali trdo držati za lestvo, ker drugače bi pali iz voza. In kaka noč je bila v gozdu! (Dalje prih.)“

stično ministerstvo, Fallières naučno ministerstvo in poslanec Ricard ministerstvo zunanjih zadev. — Grof Pariški sklicuje več poslancev in senatorjev orleanske stranke za soboto v Dortrecht; počel bo tam svoje pristaše, kako naj postopajo nasproti ministerstvu Rouvierovemu. — „Matin“ pravi, da Grévy noče podpisati naredbe zoper Caffarella.

Ako **italijanska** vlada vedno naglašala, da so **papež** in njegovo osebje državljani in nič ko državljani italijanski, skrbeti bi morala vendar za to, da bi se tem njenim „državljanom“ in oziroma „najodličnejšemu državljanu“ ne kratile očito ali tihotapsko vsakemu posamezniku zajamčene državljanske pravice. Toda niti te svoje dolžnosti ne spolnuje vlada nasproti sv. očetu. Dne 20. septembra t. l. napadal je nesramno profesor Giovagnoli v svojem govoru pri „Porta Pia“ papeža v prisotnosti mestnih in državnih uradnikov, ki so mirno molčali pri javno pohujšljivih in krivičnih besedah njegovih. Z vsakim dnem kaže se surovost zoper Vatikan nahujškanih Italijanov; vlada naj še tako zatrjuje, da ni v nikakoršni zvezi s temi izgredi, odtegniti se vendar ne more onim dolžnostim svojim, ktere si je siloma naložila sama sebi z ropom cerkvene države. Ko je šel tajnik „congregazione dei riti“, monsignor Salvati k papeževi avdijenci, kamnala ga je na javni cesti druhal. Tudi papeževga tajnega kamornika Nikolaja Marinija so na ulicah napali s psokami, isto tako tudi kardinala Simeona, prefekta propagande. In ako vlada teh napadov neposredno tudi ni kriva, kako naj pa zagovarja okoliščino, da dohajajo v Vatikan prav pogostoma pisma z raztrganim pečatom? Niti pisemska tajnost v „probujeni“ (?) Italiji ni sveta pri vohunstvu proti papežu-oropancu. Pa prišel bo dan, ko se bo morala Italija zagovarjati za vse te svoje pregrehe, ktere trpi Vatikan dosedaj mirno, a si jih tudi skrbno zapisuje v knjigo.

Z ozirom na vsakdanje delavske izgrede zahtevajo **angleški** listi enoglasno od vlade, naj prepove vstajne sbode na Trafalgar-square. Vlada bo morala to tudi storiti, ker so izgredi z vsakim dnem nevarnejši in ker bi se razširil socijalistični duh v najširših delavskih krogih, ko bi vlada ne storila v tem oziru potrebnih korakov.

Turški minister zunanjih zadev, Said paša, obljubil je minoli četrtek, ko je prevzel srbsko noto o železnični zvezi Vranja-Solun, da se bo po možnosti potrudil privedi to zadevo kmalu do konca. — Razmere mej Turčijo in Rusijo postale so gledé Bolgarije veliko slabše, kakor so bile v zadnjem časi. Avdijenco ruskega veleposlanika Nelidova v tej zadevi odložil je sultan na nedoločeno dōbo. Brž ko ne vplivajo na Turčijo tudi zadnje bolgarske volitve poleg sestanka v Friedrichsruhe. Vendar pa ni misliti, da bo Turčija pretrgala dotične obravnave z Rusijo, marveč se edino le boji sultan, da hoče car vso odgovornost slučajnega posredovanja z orožjem v Bolgariji odvaliti od sebe in jo naložiti Turčiji.

Vesti o **maročanskem** sultanu bile so osebnega značaja; uradno poročal je samo enkrat maročanski minister zunanjih zadev, ko je javil vele-vlastim, da je vladar njegov nevarno bolan, potem pa je popolnoma obmolnil. Ne vé se tedaj nič gotovega, kako je s sultanovim zdravjem. — Francija predlagala je neki Španiji, naj se uvede v Maroku francosko-španjska kontrola isto tako, kakor je bila nekdanj angleško-francoska v Egiptu; v Madridu pa ta nasvet nič kaj ne ugaja vladnim krogom.

Izvirni dopisi.

Z Šenturske gore, 16. oktobra. Ko so Izraelci potovaje skozi puščavo nekega jutra zagledali njim po Mozesu obljubljeni nebeško hrano, veselo so klicali: manhu! manhu! kaj je to? ter so takoj planili po tej nebeški sladčici, željno nabiraje jo. Enako smo tudi mi minuli četrtek zjutraj, zagledavši sneg, ki je ponoči precej nadebelo pokril ne le našo goro, marveč tudi doli polje nekoliko pobelil, osupnjeni zdihovali, kaj bomo začeli, ako se nam tako zgodnja zima napoveduje. Doli na polji je sneg sicer hitro zginil, a po naši gori pa se je skoro ves dan le polagoma topil.

Ker se je popoldne jelo nebo nekoliko vedriti, nadejali smo se ugodnejšega vremena, pa prevarali smo se; kajti drugi dan v petek je zopet neprenehoma deževalo in v soboto so od zjutraj do poludne zopet padali snežni kosmiči med dežjem, koji, seveda, so se sproti topli. A danes pa že celo božje jutro tako sneži, kakor da bi bili v prav trdi zimi. Nekaj čez trinajst let že bivam tu, pa se ne spominjam tako zgodnjega snega na tej gori. Po pravici zdihujejo ljudje, kaj bo? ako nam snežna odeja pokriva zemljo. Nastelje še čisto nič ni pod streho in na polji čaka nas še marsiktero opravilo. No! zapajmo, da se bo še vse obrnilo na ugodnejše vreme, da bomo imeli še prijetne jesenske dneve; vsaj pregovor pravi, da okoli sv. Martina dni je navadno še babje poletje.

Z Goriškega, 15. oktobra. (Najimenitnejši svetišči na Goriškem; burke društva „Pro patria“ v Gradiški 25. septembra t. l.; letina po goriškem Primorju; izseljevanje v Ameriko, pa vreme.) Znani ste na daleč okrog imenitni svetišči Matere Božje na Goriškem; eno je na laških tleh, ali prav za prav na morji, na otoku Barbani, po katerem se tudi imenuje svetišče Matere Božje na Barbani, med izlivom Soče, otokom in mesticem Gradom*), ki je v poslednjem času postalo znamenito pokopališče za bramorjeve (škrofulozne) otroke. Svetišče Matere Božje na Barbani je najstarejše, menda že iz VI. stoletja. Pravijo, da izpeljuje svoj začetek od tiste čudodelne podobe Marije Device, ki je priplavala o neki veliki povodnji po Soči, in so vsled tega pobožni kristijani iz spoštovanja do one sv. podobe sezidali hram Materi Božji na malem otoku, blizo tam, ker je bila najdena. Da pomorska voda ne izpodkopa otoka s svetiščem vred, sezidali so v novejši dōbi na javne stroške okoli otočiča velike dragocene kamnate jezove. Do tega svetišča, ki se navadno obiskuje le o poletnem času, mogoče je priti le po morji in po morskem vodotoči iz Ogleja navzdoli. To znamenito svetišče obiskujejo tako Slovenci, kakor okolični Lahi to- in onstran državne meje. Svetišče oskrbuje že dolgo let neki laški duhoven, č. g. L. St. iz Rōnk, ki ne ume drugega jezika, kakor italijanski in furlanski. Včasih mu prihajajo na pomoč tudi slovenski duhovni za izpovednico in se tudi kdaj pa kdaj propoveduje slovenskim romarjem v slovenščini. Čudodelna podoba Matere Božje je bila 1863. l. z veliko slovesnostjo venčana od našega nepozabljivega, učnega, pa pobožnega prevzvišenega nadškofa Andreja Golmajerja, rojenega v Radovljici, ki je umrl 1883. l. (1855.—1883. l.) v 86. letu svoje starosti. Prisotna sta bila za asistenco tudi r. nadškof Videmski Trevisanatto, ki je pozneje — menda 1877. l. — umrl kot patrijarh v Benetkah, in pa Tržaški škof prečast. g. Jernej Legat, Vaš rojak, rojen v Naklem, umrl 1875 v Trstu (1846—1875). Letos so se pa slovenski romarji pritoževali, kakor je bilo brati v „Soči“ (v 38. listu), da ni bilo nič poskrbljeno za slovenske romarje, da bi bili mogli opraviti svojo pobožnost v svojem jeziku. S tem si škoduje vodstvo svetišča gmotno le samemu sebi; kajti če ne bode tisto v bodočnosti boljše skrbelo za slovenske romarje, bodo ti opustili, opustiti morali romanje tjekaj, kar bo izvestno največ le ondašnjemu svetišču škodovalo. — Čuje se tudi, da misli iti sedanji vodja svetišča v pokoj (rojen 1819. l.) in da se zopet poteguje neki drugi za ono mesto, ki na enak način, kot Italijan iz onstran državne meje, ne uméva zopet drugega, nego svoj italijanski in furlanski jezik. Na tako važnem svetišči je pač potrebno, da vodja, ali vsaj eden ali drugi izpovednik zná vse deželne jezike, t. j. poleg laškega še slovenski, pa tudi nemški jezik, vsaj za ono malo število v Gorici in Trstu naseljenih Nemcev, da se ne bo moglo reči, da se poslednjim celó v cerkvi godi krivica. Saj katoliška cerkev je že od nekdanj vsem narodnostim enakopravna ter zavetišče vseh jezikov!**) To bodi le memogredé omenjeno od Vašega sicer nemerodajnega dopisnika, pa tako le iz ljubezni do vere in mirú med obema narodnostima v naši pokneženi goriški grofiji, ktero šteje predrzna „irredenta“ k svojim še ne odrešenim pokrajinam. Tako mi je pravil neki prijatelj, bivši v Abanu pri Padovi v toplicah, da ga je nekdo vprašal, od kod je domá? Ko mu je odgovoril moj prijatelj, da je z goriškega Primorja, v Avstriji, hotel mu je „irredentovec“ njegov odgovor popraviti, rekoč: „Toraj iz nerešene laške pokrajine!“ (dunque della provincia dell' Italia irredenta!) A moj prijatelj, ne bodi len, kakor da ga ni umél, odgovori mu ves nevoljen: „Kako to, mar mislite, da sem žid, ker židje se imajo za nerešene; a jaz, kakor vidite, sem ne le kristijan, toraj odrešenec, in — pokaže na duhovski ovratnik — sem celó katoliški dohoven!“ In predrzni „irredentovec“ se je na to malo pomuznil ter natihoma odšel iz družbe!

Drugo še bolj imenitno svetišče na Goriškem je daleč na okrog po vsej Avstriji znana sv. Gora,

*) Mestec Grad (na otoku) ima 3500 duš; bila je v VII. stoletji stolica (od 607—698) 8 pravovernih (orthodoksnih) Oglejskih patrijarhov, dočim, ko je bivalo (od 557—698) 10 razkolniških patrijarhov večinoma v Ogleji do razkola 698. l.

**) Ali laški duhovni, ki se niso šolali v Gorici, le malo- kteri nemški ali slovenski umeva, ter so tako trdovratni v tem, da menijo, laškemu duhovnu že zadostuje sam njegov materini jezik!

ki stoji dve uri nad Gorico, toraj na slovenskem ozemlju in je 684 metrov visoka nad morsk gladino. To svetišče izpeljuje svoj začetek iz zgodovinsko in višje cerkvene oblasti spričane prikazni Matere Božje 6. junija 1539. Pomembe vredno pri tem je to, da se je ta prikazen vršila ravno ob času, ko je krivoverec Luter Martin (l. 1483—1546) svoje krivoversko strupeno zelišče sejal po svojih privržencih že tudi po slovenskih deželah, iz česar, t. j. iz istočasne prikazni gré sklepati, da nebeška kraljica sama ni pustila, da bi pobožni slovenski narod, ki je Njo že od nekdanj visoko častil, zašel v žalostni verski razkol v svojo časno in večno nesrečo! Ni pa moj namen nadrobneje opisovati zgodovine tega daleč zunaj slovenskih mej znanega svetišča — kajti videl sem tamkaj že posamezne romarje celó s Poznanjskega in Bavarskega, Francoskega, Belgije itd., ker vse to opisuje v gladki slovenščini pisana knjiga od sedanjega veleučnega č. g. A. Červa, špirituala v osrednjem Goriškem semenišči. Knjiga lično v platno vezana, šteje 183 strani in stane na sv. Gori le 50 krajcarjev. Hotel sem le reči, da pri tem svetišči vlada že od nekdanj, posebno pa v najnovejšem časi prava enakopravnost vseh peterih v Primorju govorečih jezikov, t. j. slovenskega, hrvaškega, italijanskega in furlanskega pa tudi nemškega, kterih jezikov so večji tamošnji duhovni — pridigarji in spovedniki, kar priča tudi v dejanji, da svetišče, akoravno stoji na slovenskih tleh, je mednarodno, t. j. ne le za Slovence, ampak za vse obližnje narodnosti! In tako je tudi prav; enako bi bilo želeli, seveda, po možnosti, tudi pri svetišči na otoku Barbani; saj to je le v prid vere, ki veže skupaj brez razlike jezika vse narodnosti po katoliškem svetu!

(Konec prih.)

Domače novice.

(Duhovske spremembe v Ljubljanski škofiji.) Čast. gosp. Jakob Ferjančič postal je župnik v Zavracu; čast. gosp. Kozma Pavlič, župnik Tuhinjski, dobil je faro Sv. Križ pri Kostanjevici.

(Pasji kontumac) se je podaljšal na nedoločen čas, ker se je z nova konstatovala pasja steklina pri onem psu, ki se je te dni priklatil z dežele v mesto.

(Tiče loviti) je strogo prepovedano, vendar so lovili trije trdoglavci na Gradu tiče na limanice; redarji so jih zasačili.

(Pletarska šola na barji) vrlo napreduje; vsa čast učitelju g. Funtku. Videli smo izdelke iz te šole in priznati moramo, da se lahko merijo z vsemi drugimi, ki se dobivajo iz tujih dežel. Umestno je toraj, da vsak domač kupovalec seže po domačih izdelkih.

(Razpisana) je služba davkarskega nadzornika; prošnje v štirih tednih predsedništvu c. kr. finančne direkcije v Ljubljani.

(Trgovinska in obrtna zbornica) bo imela v petek 21. t. m. ob 6. uri zvečer v mestni dvorani sejo s tem le dnevnim redom: 1. Zapisnik zadnje seje. — 2. Poročilo o doneskijh za lesno strokovno šolo v Ljubljani. — 3. Poročilo o ustanovitvi obrtne nadaljevalne šole v Krškem. — 4. Poročilo o ustanovitvi obrtne nadaljevalne šole v Škofji Loki. — 5. Poročilo o proračunu za leto 1888. — 6. Poročilo o napravi javne tehtnice v Vipavi. — 7. Poročilo o napravi javne tehtnice v Stobu. — 8. Poročilo o vprašanji, ali mora neki obrtnik firmo vpisati. — 9. Poročilo o pripravah za dopolnilne volitve. — 10. Poročilo o preložitvi enega somnja v Kraunjski gori. — 11. Poročilo o prošnji za tri somnje v Medvodah. — 12. Poročilo o vprašanji, ali je trgovinske opravnike pooblastiti, denar za od njih prodano blago sprejemati. — 13. Poročilo o vlogi nekolicin trdk za napravo železnične postaje v Šiški in za odstranjenje tarifnih anomalij.

(Razpis dobave.) Državno vojno ministerstvo namerava zagotoviti si nekatere potrebne proizvode za leto 1888 potom obēnega natečaja. Pri ponudbenih obravnava bode se oziralo samo na solidne, sposobne osebe, ktere ponudbene proizvode izdelujejo v svojih trgovinah. Ponudbe je poslati neposredno in najdalje do 1. decembra 1887 do 12. ure opoldne uložnemu zapisniku c. kr. državnega vojnega ministerstva. Pogodben načrt, natančnejši pogoji, ponudbeni obrazci in imenik proizvodov so na ogled v pisarni trgovinske in obrtne zbornice v Ljub-

Ijani. Od proizvodov naj imenujemo naslednje: čepice, zimske hlače, robe, usnjate rokavice, podkove, lopate, krampe, vile, toporišča, žage, sekire, pile, klešče, česala, kuhinjsko posodje, pločevinaste skledice, pločevinaste (plehnate) vojaške čutare s pločevinasto prevlakom, čaše, mreže za klajo, napojna vedra, konjske kotličke in konjske krtače.

(Nova knjiga.) „Zgodovina deželne civilne bolnice v Ljubljani. Po naročilu deželnega odbora kranjskega sestavlja P. pl. Radics. Ljubljana 1887. Založil deželni odbor kranjski. Tisek J. Blasnikovih naslednikov.“ — Pod tem naslovom izšla je knjizica v lepi slovensčini in elegantni vnanji obliki. V predgovoru piše deželni odbor, dne 10. maja t. l.: „Po najvišjem ukrepu dne 19. junija l. 1786. posvetil je cesar Jožef II. nekdanji avguštinski samostan v Ljubljani bolničinim namenom ter določil, da se izrōči usmiljenim bratom. Od tačas se je to poslopje vpotrebilo za bolnico in l. 1861. prevzela je je v oskrbovanje svoje dežela. Stolētnica tega zdravstvenega zavōda se je dne 20. junija l. 1886. praznovala slovesnim naēinom. V spomin te slavnosti in ker boēe tudi poznejšemu rōdu zanimivo znati, kako se je bolnica tekom stoletnega obstanka svojega razvijala in vzrasla do sedanje razširjenosti svoje, naroēil je deželni odbor po predlogu voditeljstva deželskih dobrodēlnih zavōdov kranjskemu historiku Petru pl. Radicsu, da preišēe historične date, tiēōēe se bolnice Ljubljanske. Le-tā je po izvornih aktih sestavil navzoēno „Zgodovino deželne civilne bolnice v Ljubljani“, slavni deželni zbor kranjski pa je v deveti seji dne 8. januarija l. 1887. ukrōnil, da se ta spomenica natisni v slovenskem in nemškem jezici. Deželni odbor, izvršuje to nalogo, izroēa javnosti delo, ktero utegne vzbujati zanimanje ne samō po domovini, temveē tudi po širših krogih, in ki dokaēe, kako je dežela kranjska od dōbe prevzetja tega bolniškega zavōda v deželno upravo milosrēno skrbela za potrebne zboljšāve, nove naprāve in razširjāve, da kolikor mōēi zadošēuje sanitarnim in humanitarnim zahtevam.“ — Vsebina knjizice je: Uvod: Kako je bilo z bolnicami po Kranjskem, predno se je ustanovila civilna bolnica Ljubljanska. Ljubljanska civilna bolnica: I. Zgodovina hiše, dokler se ni izpremenila v civilno bolnico od l. 1654. do 1786. II. Cesar Jožef II. ustanovi civilno bolnico dne 19. junija l. 1786. III. Usmiljeni bratje od l. 1786. do 1811. IV. Bolnico ima v oskrbi mestna obēina Ljubljanska od l. 1812. do 1849. V. Bolnico prevzemo v last slavni deželni stanōvi kranjski l. 1849. — Enaka knjizica je izšla v nemškem jeziku.

(Iz Rudolfovega 18. okt.) Vinska letina je pri nas letos sploh dobra: dobili smo dobro kapljico, ki se boēe brez dvoma prištevata boljšim. Mnogo pa jih je, ki so trgatēv odlašali, da bi dobili boljšo kapljico, ali pa tudi zaradi slabega deževnega vremena. Toda 16. t. m. palo je obilno snega, ki še danes kopni. Danes zjutraj pak je poparila rastlinstvo huda slana. Sneg in slana sta brez dvoma uēinila neobranim vinogradom mnogo kvara, vendar pa vam bodemo letos sploh postregli z dobro kapljico. Le po-njo pridite! — Vēeraj sta pripeljala dva kmeta iz mestnega gozda v Rasnem (dve uri od mesta) dva ustreljena medveda, mater i mladiēa. — V nedeljo teden so se naša društva „Čitalnica“, „Pevsko društvo“ in „Sokol“ zjediniła, da skupno poslavē god presvetlega cesarja. Vse toēke izvršile so se izbrno. „Narodni dom“ je dobil lepo svoto, kojo pa tudi potrebuje!

(Zastrupiti) hotel je 86letni zasebnik Tomaž Pristovšek pred nekterimi dnevi svojo družino v Arzlinu pri Celji z mišico, ktere ji je na žgance natresel. Dekle, ki je zjutraj kuhala, pustila je kosilo nekoliko ēasa na ognjišēi, da se pohladi. Starec je porabil priliko za svoj zlobni namen. Ker pa se je mišica videla na žgancih, ni jih nihēe jedel, in tako se je zabranila velika nesreēa. Starca so v Celji zaprli.

(Sneg in vihar) uēinila sta po noēi od 15. na 16. oktobra ubogim ēemšeniškim „Podgorcem“ velikansko škodo v vrtovih, posebno v Brezji, Dobrlevem in Razborji. Vse križem leži, ēlovek bi se kar razjokal! Koliko pa je sneg škodoval na njivah, ne more se sedaj še spregledati; tudi nenavadni mrz bode slabo vplival na jesenske pridelke, ki so še zunaj.

(V Zagorji) za Savo nameravajo vpeljati za izvoz premoga železniēen promet z lokomotivi; iz

tega namena je bila te dni ondi komisija zbrana, obstojeēa iz ēlanov kranjske deželne vlade, Litijškega glavarstva, generalnega nadzorstva avstrijskih dr- žavnih železnic in južne železnice.

(Spridena mladina.) 12. t. m. prijeli so redarji v Mariboru komaj 14 let starega zanikrneža zaradi hudodelstva ropa. Vzel je namreē na Tegetthofovi cesti 10 kr. nekemu mlajšemu deēku, kterega so stariši po vino poslali, in je stekel. Ko so ga prijeli in vprašali, od kod da je, rekel je malopridnež, da je iz nekega zavoda za zanikrne otroke v zaēetku septembra pobegnil in od tedaj je beraēil po deželi.

(Nevarno tatico) prijela je policija. Ces. kraj. okrožna sodnija v Tešinu iskala je Marijo N e m e t iz Lipove vasi na Ogorskem, ki si je pridevala imeni Lohner in Hoēek. S zvijaēo je v Bilskem hišini izvabila 86 gold. v gotovini in dežnik. Sedaj je bila kuharica v tukajšnji kazini, našli so pri njej še 55 goldinarjev v gotovini in dva kovēga.

(Tatovi) vlomili so ponoēi 9. t. m. v založišēe kramarice Alojzije Bauerheimove v Hrastniku in so si nabrali za 382 gl. 60 kr. raznega blaga.

(Vtonil je) pri Radgoni delavec pri vrejevanji reke Mure 12. t. m. Petero delavcev spravilo se je v ēolu, da bi potegnili teēak hlōd iz vode. Čoln se je prekopicnil in vseh pet zvrnilo se je v vodo. Štirje so splavali h kraji, petega so vzeli valovi. Vtopljenca še niso dobili.

(Sneg) zapadel je tudi po srednjem Štajarji vinograde, kjer trsje še ni bilo obrano. V Lonēu padlo je minolo nedeljo mnogo snega. Ljudje se s tem tolažijo, da bo nepoklicani gost prav tako odšel, kakor je prišel, preden bodo zaēeli trgati. Ravno dolgo s trgatvijo tudi ne bodo mogli ēakati.

(Iz Trsta), 19. oktobra: V nedeljo je bil pogreb tukajšnjega glavnega vrednika in lastnika ēasnika „Cittadino“, Antona Antonca. Pogreba so se udeležili razven prijateljev in znancev tudi dvorni svetovalec vitez Rinaldini, podpredsednik trgovinske zbornice vitez Dimmer, glavni vrednik vladnega ēasnika „Osservatore Triestino“ in zastopniki družih ēasnikov — toraj je bila nekaka protidemonstracija proti pogrebu Juretig-a. — Umrla se je rodil v selu „Antonci“ poleg Oprtija (Portole) v Istri, toraj rodom Hrvat, ali kakor vsi taki, bil je tudi on ubežal v nasprotni tabor in bil izmed najveējih nasprotnikov Slovanov, posebno tukajšnjih; tudi s svojim listom je mnogokrat barvo menjal, ostal pa je zvest — nasprotnik naē! — Cesarica se je pripeljala v nedeljo ob 1/2 9. uri v Miramar s kurirnim vlakom, kojega je vodil dvorni svetovalec Claudi. V ponedeljek zjutraj okoli 10. ure se je podala na ladiji „Greif“ proti Krf-u, spremljana med drugimi od avstrijskega tamošnjega konzula. V Pulji ustavila se je ladija ob 2. uri in potem odplula dalje ob dalmatinskem obrežji. — Tukajšnji ēasniki poroēajo, da je požiģalec Levi-ja Roj- ē e v i ē - a nešla dalmatinska ladija „Sloga“ blizo Gravoze, ko je z rešilno pripravo preskrbljen, vendar že onemogel, plaval po morji, in ga je izroēila v roke pravici.

(Novo dr̄avno gimnazijo) postavili bodo v Celovci na podaljšani Rudolfovi cesti. Nauēnemu ministru dali bodo v presojo, ali naj ima gimnazijski ravnatelj v novem poslopji naturalno stanovanje ali ne. — V spomin ranjkega knezoškofa P. Fundra imenovale se bodo v Celovci podaljšane Lidmankyjeve ulice „Fundergasse“.

Telegrami.

Dunaj, 20. oktobra. Cesar podelil je Dunajskemu plackomandantu F.-M.-L. Kaiffelu povodom njegove sluēbene šestdesetletnice za izvrstno sluēbovanje red železne krone I. vrste z vojno dekoracijo III. razreda.

Zagreb, 19. oktobra. Cesar sprejel bo v soboto deputacijo hrvatskega sabora, ki mu bo izroēila adresu.

Pariz, 20. oktobra. Uradni list objavlja: Caffarel je uradno umirovljen in izērtan iz vrste vojniki.

Rim, 19. oktobra. Vlada je potrdila izdelek mednarodne komisije gledē avstrijske meje v provinciji Videmski.

Gibraltar, 16. oktobra. Angleško brodovje, ki je bilo tukaj zasidrano, dobilo je povelje, naj takoj odpluje v Tanger.

Umrla so:

V bolnišnici:

14. oktobra. Anton Naroba, delavec, 35 let, Oedema pulmonum. — Ivan Gorup, paznikov sin, 11 mes., osepnice. — Helena Mekinda, kamnosekova žena, 42 let, Pneumonia.

Vremensko sporoēilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
19.	7. u. zjut.	741.94	+ 4.6	sl. szap.	oblaēno	0.00
	2. u. pop.	741.50	+12.8	sl. zap.	jasno	
	9. u. zveē.	743.16	+ 6.0	sl. zap.	"	

Zjutraj skoraj jasno, zveēer zarija, svitla noē. Srednja temperatura 7.8° C., za 3.1° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafirano poroēilo.)

20. oktobra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 35 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	82 " 60 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	111 " 90 "
Papirna renta, davka prosta	96 " 25 "
Akēije avstr.-ogerske banke	884 " 50 "
Kreditne akēije	281 " 50 "
London	125 " 20 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleonid.	9 " 91 1/2 "
Cesarski ēekini	5 " 93 "
Nemške marke	61 " 42 1/2 "

Tržne cene

dne 19. oktobra t. l.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	5	52	Špeh povojen, kgr.	—	64
Rež,	4	22	Surovo maslo, "	—	90
Jeēmen, "	3	25	Jajce, jedno, "	—	2
Oves, "	2	44	Mleko, liter, "	—	8
Ajda, "	4	22	Goveje meso, kgr., "	—	64
Proso, "	4	06	Teleēje, "	—	50
Koruza, "	4	39	Svinjsko, "	—	60
Krompir, "	2	23	Koētrunovo, "	—	34
Leēa, "	12	—	Pišanee, "	—	40
Grah, "	13	—	Golob, "	—	17
Fižol, "	11	—	Seno, 100 kgr., "	—	41
Maslo, kgr.,	1	—	Slama, "	—	96
Mast, "	—	64	Drva trda, 4 mtr.,	—	50
Špeh svež, "	—	60	" mehka, "	—	410

Dijaška kuhinja v Celji.

Za II. društveno, šolsko leto 1887/88, so darovali:

Preē. gosp. Stožir, e. k. profesor v Zagrebu letnino	5 gl. — kr.
G. Frane Fridrich v Ljubljah dar	2 " — "
Preē. gosp. Ant. Fröhlich, nadžupnik v Slatini letnino	5 " — "
G. Lovro Baš, e. k. notar v Celji letnino	5 " — "
G. And. Pere, not. urad. v Celji meseēno	— " 50 "
G. dr. Sernee, lani 50 gl. letos zopet dar	8 " — "
G. Ant. Turnšek, trg. v Naeretu letnino	5 " — "
Slav. posojilnica v Mozirji, pokroviteljica	50 " — "
G. dr. Weingerl v Krap. toplieah letnino	5 " — "
G. Fr. Brežnik, e. k. prof. v Rudolfovem dar	2 " — "
G. A. Brumen, e. k. sod. pristav v Slov. Bistrici letnino	5 " — "
G. T. Cajnkar, e. k. sod. pristav na Laškem	2 " — "
G. Janez Pospisil, lekarnar v Konjicah letnino	5 " — "
Gospa Marija Potoēin, Zidan most, letnino	5 " — "
G. Strauss, krēmar v Celji dar	1 " — "
G. M. Ogorevc, trgovec v Konjicah letnino	5 " — "
Preē. g. Frane Mikeš, nadžupnik v Konjicah letnino	5 " — "
G. dr. Prus, zdravnik v Konjicah letnino	5 " — "
G. Mih. Novak, sodnik v Kostanjevici letnino	5 " — "
G. Ivan Fišer, e. k. notar v Mokronogu letnino	5 " — "
reē. g. Villbald Venedig, župnik v Središēi dar	2 " — "
Preē. g. Martin Sevnik, župnik v St. Petru pod sv. Goro letnino	5 " — "
G. St. Kocijanēiē, oskrb. v Oplotnici letnino	5 " — "
G. dr. Rudolf, odvetnik v Konjicah letnino	5 " — "
G. And. Elsbacher, trgovec na Laškem letnino	5 " — "
G. Vincene Kolšek, not. kandidat v Mokronogu dar	2 " — "
G. Jakob Janiē, trgovec v Zaveu dar	2 " — "
Slavna posojilnica v Zaveu lani 50 gl. letos zopet dar	25 " — "
G. Ivan Hausenbihler v Zaveu letnino	5 " — "
Preē. g. Josip Jeraj, župnik v Zaveu letnino	5 " — "
G. Jakob Janežič, fabrikant v Zaveu letnino	5 " — "
Preē. g. Josip Zehel, župnik v Mozirji kot pokrovitelj lani 12 gl. 50 kr., letos ostanek	37 " 50 "
Preē. g. Anton Fišer, župnik pri sv. Jederti nad Laškem dar	2 " — "
G. J. Kodella, inženir v Mariboru letnino	5 " — "

V imenu naših dijakov se prisrēno zahvaljuje odbor dijaške kuhinje. Bog plati vsem!

Prosimo še daljnih milih darov, kterih so naši ubogi, pridni dijaki zelo potrebni, da imajo vsaj enkrat na dan toplo, dobro hrano. Vsak znesek se hvaleēno sprejme.

Celje, dne 16. oktobra 1887.

Maks Veršec,
blagajnik.

Mihael Vošnjak,
predsednik.

Lepo pozlaēene (3) nagrobne križe

v velikem izboru
po nizkih cenah priporoēa

Franc Trēek,

trgovec z železjem, Valvazorjev trg št. 5
v Ljubljani.

V zalogi ima tudi železne peēi in ognjišēa
za kurjavo z drvami ali premogom.